



# KOSTOLIANSKE POHLADY

## DNES V ČÍSLE

■ Verme, že rok bude úspešný	2
■ Ujali sa svojich funkcií	3
■ O živote fotografa Kolaroviča	4 – 5
■ Čas plesov	6
■ Rozhovor s Bohom	8

ROČNÍK XIII.

ČÍSLO 1

FEBRUÁR 2007

## Basu sme už pochovali!



*Už sa fašiang kráti, už sa nenavrátí  
starie dievčie plačú, že sa nievstakáú.  
Fašiangi šialené, kedí sa mŕtíte,  
o čom sa dievčatá zhovárať budúte.  
O čomže bi zme sa, o tej Veľkej noci,  
či nás prídu kúpať líkauskí mládenci.*

*Bursa, Likavka, okolo r. 1940*

Podľa prameňov z obdobia Veľkej Moravy sa u nás v 9. storočí používal termín mjasopust (koniec jedenia mäsa pred pôstom). V Česku sa toto slovo zachovalo ako masopust, na Slovensku sme však neskôr prebrali nemecký názov fašiangy (fašangy), zo slova vast-schane, čo znamená výčap.

Vo fašiangovom období sa ľudia správali uvoľnene, uťahovali si zo zaužívaného správania a nakoľko bolo na hospodárstve relatívne menej práce, možno práve preto sa organizovali zabíjačky, zábavy a tiež sa robievalo veľa svadieb, konali sa taktiež rôzne obrady (prijímanie mládenčov a dievčat do spoločnosti, učni sa stávali tovarišmi). Radovánky sa nevyhli ani šľachtickým dvorom. Fašiangové zábavy trvali od nedele do utorka, niekde až do stredy. V domoch sa pieklo mäso, varila huspenina, vyprážali šišky a fánky. Bolo zvykom sa riadne najesť pred obdobím pôstu a tradovalo sa aj, že človek bude potom hladný po zvyšok roka. Typické boli aj pochádzky v maskách, kde mládež získavala jedlo, z ktorého sa potom niečo spoločné

urobilo (zväčša richtárka). Ľudia sa obliekali do masiek, ktoré okrem pobavenia mali aj ochranný význam a mali vraj chrániť proti pôsobeniu zlých síl, mali sa postarať o dobrú úrodu v tom roku a plodnosť hospodárskych zvierat. Posledné tri dni boli najveselšie a zábavy vyvrcholili v utorok poslednou muzikou pred Popolcovou stredou. Fašiangy sa končili pochovávaním basy.

My sme sa stretli v nedeľu 18. februára v kultúrnom dome pri našom tradičnom pochovávaní basy. Hrala dychová hudba Rovina, ktorej sa podarilo nielen zabaviť, ale aj roztancovať prítomných. Prijemné pomalé, ale aj svižné, rezké pesničky bola radosť počúvať. Program oživil navyše folklórny súbor z Červenika, najskôr svojím spevom, hudbou a tancom a nakoniec aj pochovaním basy. Je príjemné zažiť, ako si mladí ľudia zakladajú na tradíciách, ovládajú ich a vedia ich predviesť. Oslovili starších aj mladých svojou prirodzenosťou, akou zahrli aj smútok pri lúčení s ďalšie vtipné masky (dokonca sa objavil aj Braňo Mojsej) symbolický pohreb s tradičným plačom a nárekom, ale aj vtipnými pesničkami a replikami, čo pobavilo všetkých prítomných.

Naše poďakovanie patrí organizátorom a účinkujúcim celého podujatia za ich snahu uchovávať a odovzdávať tradície.

Text a foto: JARMILA HODÁLOVÁ

## VÝZVA RODIČOM

### Pošlite deti spievať!

Pred rokom 1989 bol v našej obci miešaný spevácky zbor, ktorý mal asi 60 členov. Taktiež tu máme detský spevácky zbor, ktorý mal v tom čase tiež 60 až 70 členov. Po revolúcii 1989 boli tieto spevácke zbory na vrchole svojej činnosti.

Účinkovali pri všetkých kultúrnych a spoločenských podujatiach v našej obci, ako aj pri náboženských obradoch, hlavne vo vianočnom a veľkonočnom období.

Detský spevácky zbor spieva až doteraz hlavne pri sobášnych obradoch a detských sv. omšiach.

Ale...

Postupom času sa začalo strácať nadšenie hlavne u členov speváckeho zboru dospelých, ktorý bol stále menší a menší, až napokon v roku 2005 úplne zanikol. To je určite škoda.

Podobne sa to deje aj s detským speváckym zborom. Staršie deti po skončení základnej školy odchádzajú a nové deti akosi neprichádzajú. Ešte v roku 2002 sme boli na prehliadke detských speváckych zborov v Piešťanoch, kde nás bolo 47 členov. Boli sme jeden z najväčších speváckych zborov na tomto podujatí.

Odvtedy to speje rýchlym tempom k zániku aj tohto detského telesa. Každoročne sa pripravujú deti na 1. sv. prijímanie, a teda pripravujú si k tomu program aj ako spevácky zbor. Avšak len malé percento z týchto detí prejde do detského speváckeho zboru. Hoci tam bolo najmenej desať vynikajúcich spevákov, do detského zboru prešlo len jedno dievčatko (asi šesť starších odišlo).

Tento rok je už kritický, pretože nám zostalo len asi 15 až 20 stabilných detí. Takýto malý počet spevákov nemá ten správny výraz a pravdepodobne zanikne aj tento detský spevácky zbor.

Preto vyzývam touto cestou hlavne rodičov a starých rodičov! Nenechávajte svoje deti vysedať pred televízorom a pri počítači, ale troška ich posmeľte a prichváľte im ich hudobný talent, ktorý môžu využiť v našom detskom speváckom zbore. Pošlite ich medzi nás, bude to len pre ich hudobný rozvoj a zároveň si môžu pomôcť pri rôznych slávnostných príležitostiach. Pretože, ak chceme mať v našej obci nejakú domácu kultúru, musíme sa trošku aj sami o to pričiníť.

Váš organista

MICHAL ŠINTÁL

## KRONIKA OBCE

## Jubileum oslavujú

60 rokov

Marta Balužáková  
Ing. Anna Hanzelová  
Vladimír Magula  
Oľga Sedláčiková

65 rokov

Emília Hechtová  
Anton Toráč

70 rokov

Ján Beluský  
Ladislav Luľovič

Emil Mečír

Jaroslav Rehák

75 rokov

Margíta Bubáková  
80 rokov

Paulína Ferančíková  
Angela Strečanská

85 rokov

Emília Duračková  
Viliam Kolarovič

91 rokov

Justína Šintálová

94 rokov

Ernestína Sedmáková

## Narodili sa

Oliver Hornák  
Sofia Lehutová  
Tatiana Michalčíková  
Tereza Michalčíková  
Vanesa Cisárová  
Sabina Luľovičová  
Katarína Lopatková  
Sofia Vachová  
Matúš Šeliga  
Martin Opeta

## Manželstvo uzavreli

Jaroslav Lenghart a Katarína Hanzelová

BLAHOŽELÁME!

• • •

## Rozlúčili sme sa

Oľga Nižnanská, 56-ročná  
Rozália Kukučová, 94-ročná  
Angela Mačicová, 83-ročná  
Rudolf Gajarský, 77-ročný  
Ing. Silvester Kašák, 76-ročný  
Jozef Orihel, 48-ročný  
Ing. Jaroslav Bernát, 61-ročný  
Rudolf Čúzy, 79-ročný  
Helena Balažovičová, 79-ročná  
Ján Filin, 59-ročný  
Ľudmila Michalčíková, 67-ročná  
Anna Vighová, 54-ročná

ÚPRIMNÚ SÚSTRASŤ!

## POĎAKOVANIE

Dňa 17.2.2007 nás vo veku 67 rokov opustila manželka, mama, babička

Ľudmila Michalčíková.

Za prejavenu sústrasť a kvetinové dary Vám všetkým ďakuje smútiaca rodina.

## Verme, že rok bude úspešný

Vážení občania, v tomto roku sa po prvýkrát stretávame na stránkach našich Kostolianskych pohľadov. Rok 2006 uplynul veľmi rýchlo a rok 2007 už tiež ukrajuje zo svojho času. Verím, že tento rok bude pre nás rovnako úspešný ako ten minulý.

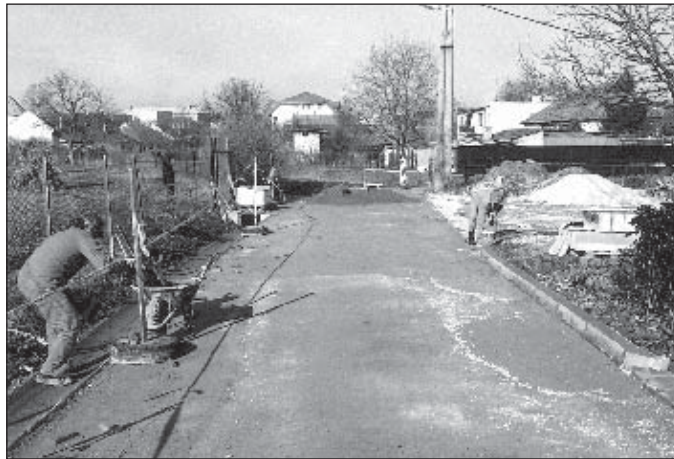


Aj v tomto roku plánujeme niekoľko investičných akcií, ako napr. výstavbu parkoviska na Ulici P. Jilemnického, výmenu okien na budove základnej školy, opravy ciest a chodníkov po

výstavbe kanalizácie, výstavbu detského ihriska. Všetko závisí na prísune financií do obce. Stále nie je doriešený spor - dane zo stavieb, medzi obcou a Slovenskými elektrárňami, a.s. V tomto roku do hry vstúpila ďalšia spoločnosť, a to JAVYS, a.s., Jaslovské Bohunice. Napriek vypracovaným kladným znaleckým posudkom, Riaditeľstvo daňového úradu Banská Bystrica o priznaní, či nepriznaní dani zo stavieb pre chladiace veže, ktoré sa nachádzajú v našom katastri, nerozhodla. Rok 2007 je začiatkom nového volebného obdobia. Aby sme mohli o niekoľko rokov bilancovať, je potrebné začať čo najskôr. Z tohto dôvodu sme už v januári a februári začali pracovať na programoch, ktoré by mali priniesť do našej obce viac peňazí. Podrobnejšie o nich budete oboznámení v ďalších číslach KP.

Napriek tomu, že od januára, kedy si navzájom želáme úspešný nastávajúci rok, prešlo zo pár týždňov, prajem všetkým občanom hlavne veľa zdravia, šťastia, pozitívne myslenie a úspechy v osobnom a pracovnom živote.

Starosta obce



• Rekonštrukcia Záhradnej ulice.

Foto: Gilbert Liška

## Parkovisko má svoje opodstatnenie

Novovybudované parkovisko pri cintoríne na Zákostolskej ulici má svoje opodstatnenie. Presvedčili sme sa o tom hlavne počas cirkevných sviatkov, kedy bolo maximálne zaplnené. Konečne sa tak vyhne preplnenej ceste, ktorou sa v nedeľu predpoludním len

ťažko prechádzalo. Zároveň by sme chceli upozorniť vodičov, ktorí neoprávnene parkujú na miestach vyhradených pre zdravotne ťažko postihnutých, aby tieto miesta uvoľnili tým, ktorí ich potrebujú oveľa nutnejšie.

Text a foto: - gl -



• Parkovisko pri cintoríne je počas cirkevných obradov naplno využité.



# Ujali sa svojich funkcií

Zloženie vedenia obce a obecného zastupiteľstva vo volebnom období 2006 - 2010:

Starosta obce – **Mgr. Gilbert Liška**  
Zástupca starostu – **Pavel Hambálek**

Obecné zastupiteľstvo: **Ing. Jana Balužáková, MVDr. Miroslav Bernát, Ján Deket, Pavel Hambálek, Viliam Jakubec, Ing. Peter Jeluš, Miroslav Maco, Miroslav Pavliš, Ing. Marián Šupa.**

Starosta obce a zvolení poslanci zložili dňa 19. decembra 2006 na prvom ustanovujúcom zasadnutí obecného zastupiteľstva zákonom predpísaný sľub. Zvolená bola aj komisia na ochranu verejného poriadku, ktorej členmi sú: **Pavel Hambálek, Ing. Jana Balužáková, MVDr. Miroslav Bernát** a **Viliam Jakubec.**

OZ sa na svojom zasadnutí v tomto roku dohodlo na vytvorení rajónov (ulíc), ktoré budú spadať do ich pôsobnosti a občania sa môžu na nich obrátiť s daným problémom.

Ing. Jana Balužáková – Ľ. Štúra  
MVDr. Miroslav Bernát – P. Jilemnického, Poľná, Školská  
Ján Deket – Sadová, Potočná, Hlboká  
Pavel Hambálek – Mierová, Majerská, Špringerova, M. R. Štefánika  
Viliam Jakubec – Trnavská cesta  
Ing. Peter Jeluš – Zákostolská, Pod sadmi, Kanižská, Záhradná  
Miroslav Maco – Športová, Piešťanská  
Miroslav Pavliš – C. Majerníka, M. Korvína  
Ing. Marián Šupa – J. Hollého, P. Jedličku, Družstevná, Železničná

- r -



● Zrekonštruovaná ulica Pod sadmi.

## Pomôžme si navzájom

Chcem osloviť všetkých rodičov, ktorí majú postihnuté deti a žijú tu vo Veľkých Kostoľanoch. Aj keď nás je len pár, aj tak by sme mali mať možnosť sa poradiť a porozprávať o svojich pocitoch a problémoch, či už radostných alebo tých smutnejších. Je takáto možnosť už len tým, že existujú na Slovensku občianske združenia, ktoré spájajú ľudí a rodičov s mentálne postihnutými deťmi, mládežou a dospelými ľuďmi. Tieto združenia majú pravidelné stretnutia. Máme skúsenosti s aktivitami konkrétne dvoch združení, v ktorých sme aj my členovia.

Umožňujeme takto nášmu synovi, aby sa stretával s deťmi, s ktorými sú si bližší. Majú rôzne záujmy, ale pri akciách týchto združení sa z nich stáva kolektív. Takže náš syn má zaplnený celý rok aktivitami, na ktorých sa môže zúčastniť. Začínajú sa vo februári plesom, na ktorý sa tešil už tretí rok. Má tam spolužiakov a kamarátov zo združenia. V máji absolvuje výlet a v júni oslavu Dňa detí, v lete má možnosť rekondično-rehabilitačného pobytu

a gulášových sobôt pri pomáhaní prestavby chráneného bývania, v septembri opekačku, a v decembri benefičný koncert a Mikuláša. Všetko to robí so svojimi kamarátmi, s ktorými sa za tie roky už zžil. A my rodičia máme možnosť sa porozprávať s rodičmi, ktorí majú staršie deti, ako je náš syn a môžu nám poradiť ako postupovať vo výchove, a opäť my môžeme odporučiť rodičom, čo majú mladšie deti. Je to taký príjemný kolotoč, v ktorom máte pocit, že ste užitoční a vítaní.

V prípade záujmu o bližšie informácie môžete volať na 033/77 813 12.

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Trnave, kontaktná osoba: **Jarmila Hodálová, 0905 966 326**

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Piešťanoch, kontaktná osoba: **Oľga Madrová, 033/774 13 95**

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím vo Vrbovom, kontaktná osoba: **PaedDr. Monika Šulovská, 0907 505 079**  
**JARMILA HODÁLOVÁ**

## BLAHOŽELANIE

Ďakujeme Pánu Bohu za ten dar, že nám takú dobrú mamu dal. Že sa jej dal dožiť tak pekného veku.

6. marca 2007 sa dožíva naša drahá dobrá mama



**Veronika MICHÁLIKOVÁ-TURANSKÁ**  
**90 rokov.**

Všetko len to najlepšie do ďalších dní života. Zdravie, Božie požehnanie a humor nech Ťa neopúšťajú.

Drahá mama, nech Ťa Boh žehná a ochraňuje Panna Mária, ktorej si sa celý život utiekala a prosila o pomoc v radoostiach i ťažkostiach.

To Ti prajú Tvoje deti

*Mária s rodinou, synovia Jozef a Štefan s rodinami, 5 pravnúčat. Dominik, Šimonko, Monika, Marko a Erik babulku za všetkých bozkávajú.*

K blahoželaniu sa pripája i dlhoročná priateľka Katka Jelínková s rodinou.

## SPOMIENKA

### Spomienky zostávajú

Len veľmi ťažko sa hľadajú slová, ktorými sa chceme rozlúčiť s našou občiankou a priateľkou

**Ľudmilou Michalčíkovou,**  
**rod. Polčíkovou.**

Podstatnú časť života sa venovala práve zdravotnej starostlivosti našich občanov ako zdravotná sestra v zdravotnom stredisku v obci. Pomáhala iným, no sama sebe pomôcť nemohla. Je to asi ľudský osud, ktorý býva veľmi krutý. Akoby to bola daň za to, že vôbec môžeme žiť na tomto svete. Vieme, že teraz jej ani my už nepomôžeme, zostáva nám preto iba spomienka na ňu ako na človeka, ktorý bol vždy ochotný urobiť maximum pre tých druhých. Ďakujeme všetkým, ktorí ju poznali a venovali jej tichú spomienku.

S úctou spomínajú  
*občania obce, priatelia a známi.*

## POĎAKOVANIE



Ďakujeme všetkým príbuzným, známym a priateľom, ktorí sa dňa 4. januára 2007 prišli rozlúčiť s naším synom, bratom a strýkom

**JOZEFOM ORIHELOM,**

ktorý nás opustil vo veku 48 rokov.

Za prejavy sústrasti, kvetinové dary a pánovi kaplánovi Jókayovi za dôstojnú rozlúčku ďakujú

*matka a súrodenci s rodinami.*

# Aký bol život fotografa Petra Kolaroviča?

Rozhovor s Annou Strečkovou, dcérou fotografa z Veľkých Kostolian

Peter Kolarovič, fotograf z Veľkých Kostolian, patril medzi prvých ľudí, ktorí sa v našom okolí na začiatku 20. storočia venovali fotografovaniu. Napriek tomu, že obec žila poľnohospodárskym životom, jeho zaujala práve fotografia. Fotografovanie bolo moderným umením práve v mestách, na dedinách bolo len výnimočné. Dodnes nevieme, čo bolo jeho inšpiráciou, avšak zachovali sa nám unikátne fotodokumenty, ktoré charakterizujú našu obec.

Požiadali sme jeho najmladšiu dcéru Annu Strečkovú, aby nám porozprávala o jeho živote.

## ● Ako si spomínate na svojho otca?

- Môj otec, Peter Kolarovič, sa narodil v roku 1893 vo Veľkých Kostolnoch a pochádzal z roľníckej rodiny. Jeho otec bol Kostofanec a mama pochádzala z Nižnej. Keď som sa narodila ja, ako jeho najmladšia dcéra z druhého manželstva, otec už nebol najmladší. V prvom manželstve, kedy sa oženil ako 26-ročný, sa mu narodili dve dcéry, jedna z nich ešte dodnes, už osemdesiatnička, žije v Bratislave. Otcova prvá manželka zomrela na srdcové ochorenie. Po jej smrti sa oženil ako 42-ročný druhýkrát. Moja sestra Lýdia, taktiež z druhého manželstva, žije vo Veľkých Kostolnoch v rodičovskom dome, ja som sa po sobáši presťahovala do nového rodinného domu v obci. V Prvej svetovej vojne bojoval na ruskom fronte, kde bol vážne zranený. Ani po 14 operáciách, ktoré v tom čase absolvoval, sa mu jeho zdravotný stav nezlepšil natoľko, aby bol schopný vykonávať ťažšie práce. Napriek tomu, aby zabezpečil svoju rodinu, odišiel v roku 1939 do pracovného tábora do Nemecka, odkiaľ sa vrátil až v roku 1945. Z Nemecka si vtedy priniesol dva pekné bicykle a nádherné hodiny, ktoré máme dodnes.

## ● Ako sa dostal Váš otec k fotografovaniu?

- Fotografovanie bolo pre môjho otca veľkým koníčkom. Svoj fotoaparát si kúpil ako slobodný mládenec. Bol veľmi náruživým fotografom a v mladosti venoval foteniu celý svoj čas. Pôvodne bol vyučený strojní zámočník, túto prácu však nevykonával. Môjho otca poznala celá dedina, lebo všetci si ho volali fotografovať rôzne rodinné príležitosti, ako napr. krstiny, svadobné hostiny, oslavy... No fotografoval aj pracovné činnosti vtedajších remeselníkov, robotníkov a roľníkov, cirkevné obrady, prijímania, a birmovania. Dodnes sa zachovali jeho sklenené tabuľky, na ktorých bola znázornená dedina po roku 1911. Sú to unikátne fotografie, ktoré zachytávajú celkový pohľad na život v obci. Z nich môžeme vidieť, ako v tom čase žili naši predkovia, ako pracovali, ako sa obliekali, v akých domoch žili. Keďže som sa narodila až neskôr, neviem povedať, či bol niečím alebo niekým inšpirovaný na vykonávanie tejto krásnej záľuby. Pokiaľ viem z rozprávania svojej mamy, tak fotografovaniu sa venoval asi do roku 1932.

## ● Starší občania tvrdia, že bol tiež „hostinským“. Ako si pamätáte na jeho podnikanie v oblasti pohostinstva?

- Asi v roku 1932, keď vedel, že fotografovanie ho neuziví, začal sa venovať „šenkárstvu“. Šenk, krčma, alebo správnejšie povedané pohostinstvo sa nachádzalo vedľa súčasnej budovy pošty. V tej budove, kde dnes sídli pošta, bola kedysi škola a neskôr banka – sporiteľňa.



● Fotograf Peter Kolarovič.

Pohostinstvo si zriadil sám, v tom čase bolo v dedine 5 hostincov, ale ten náš bol najnavštevovanejší. Náš rodičovský dom mal tri miestnosti. Prvá, najväčšia, slúžila ako pohostinstvo, za ním bola kuchyňa a za kuchyňou malá miestnosť, kde sme ako rodina bývali. Keď som sa narodila, hostinec fungoval ešte štyri roky. Pamätám sa, že som raz vyliala fľašu rumu a otec bol nahnevaný. Do pohostinstva chodievalo veľa mužov z dediny. Obyčajní robotníci sedávali vpredu, vzácnejší hostia a známi sedávali vzadu. Do hostinca chodieval aj farár Herda, s ktorým si môj otec tykal a boli veľkí kamaráti. Často tu bolo vidieť aj prednostu pošty pána Pavloviča. Pamätám sa, že sa otec kamarátil aj s pánom učiteľom Jarouškom.

Pohostinstvo však počas komunistického znárodňovania otcovi zakázali prevádzkovať. Bolo to asi v roku 1954. Ešte si pamätám, že v tom čase musel každý z domácej zabíjačky odovzdávať kontingent, teda časť spracovaných výrobkov, masť a mäso. Keďže našej rodine by zostávala len veľmi malá časť zo zabíjačky, otec tento kontingent neodviedol. Nato ho niekto udal a do nášho domu vtedy prišli policajti, zhabali nám celú zabíjačku a otca odviekli na výsluch do Bratislavy. Otca odsúdili a umiestnili do väzenia. Vtedy mala moja mama známu, ktorá mala zasa známeho sudcu v Bratislave, a ten môjmu otcovi skrátil trest a do roka ho pustili z väzenia. Aj tak však strávil vo väzení v Leopoldove a Piešťanoch niekoľko mesiacov. Ako najhoršie väzenie vždy spomínal v Ilave, kde bolo umiestnených množstvo vrahov. Keďže sa ďalej nemohol venovať šenkárstvu, bol vtedajším režimom



● Svoj Hostinec musel Peter Kolarovič zatvoriť v roku 1954.





● **Ulica C. Majerníka v prvej polovici 20. storočia.**

a napriek svojmu zraneniu z vojny, nútený pracovať v baniach v Ostrave. Tam pracoval od roku 1958 až do roku 1963, kedy ako šesťdesiatročný odišiel do dôchodku. Ako dôchodca naďalej býval vo svojom dome s rodinou a v roku 1972 vo veku 79 rokov zomrel.

● **Ako sa fotografické tabuľky Vášho otca dostali do Balneologického múzea?**

- Pred pár rokmi sme robili poriadky na povale rodičovského domu. Tam sme našli v drevených debniach množstvo sklenených tabuliek, na ktoré sa v minulosti fotilo. Okrem nich tam bol aj fotoaparát, s ktorým otec chodieval po dedine a dokumentoval. My ako obyčajní ľudia sme tomu nepripisovali nijakú vážnosť a tiež sme to nepovažovali za historickú hodnotu. Množstvo tabuliek sme nevedomky aj povyhádzovali. Tie, ktoré sa zachovali, dcéra neskôr ponúkla na burze starožitností v Krakovanoch. Tam sa pri nej zastavil aj súčasný riaditeľ Balneologického múzea, ktorého sklené tabuľky veľmi zaujali a vypýtal si telefonický kontakt na našu rodinu. Takmer po piatich rokoch sa múzeum rozhodlo požiadať nás o tabuľky a fotoaparát. Tak sme im ich bezplatne venovali. V decembri minulého roka múzeum zorganizovalo výstavu fotografií môjho otca pod názvom Šaty robia človeka, na otvorení ktorej som sa spolu so svojou sestrou a manželom zúčastnila. Bolo to veľmi pútavé a až tu som si uvedomila historickú hodnotu práce môjho otca. Som veľmi rada, že po niekoľkých desaťročiach uzreli svetlo



● **Novopostavený pamätník padlým v I. svetovej vojne.**

sveta jeho fotografie, ktoré dlhé roky možno čakali len na túto chvíľu.

**Za rozhovor poďakoval GILBERT LIŠKA.**

**Foto: Peter Kolarovič  
a archív rodiny Strečkovej**

## Šaty robia človeka

To bol názov výstavy, ktorá sa konala v Piešťanoch vo Vile Dr. Lišku. Zábery z výstavy, ktorú organizovalo Balneologické múzeum Piešťany, ste mohli vidieť aj v regionálnej televízii Karpaty. Výstava bola veľmi zaujímavá a pútavá, pretože nám fotoobjektívom fotografa Petra Kolaroviča priblížila život vo Veľkých Kostolčanoch z prvej polovice 20. storočia.

Na fotografiách bola zachytená práca jednoduchých ľudí, remeselníkov a roľníkov. Okrem iného bolo vidieť aj šaty, ktoré naši predkovia

v tejto dobe nosili, či už pracovné, sviatočné alebo vojenské uniformy. Na fotografiách sme si ďalej mohli všimnúť aj časti obce a ulice, ako vyzerali na začiatku 20. storočia. Kostolčanec Peter Kolarovič bol náruživým fotografom a vďaka nemu sme si mohli prezrieť množstvo fotografií, na ktorých hlavne tí skôr narodení spoznali svojich predkov, známych a príbuzných. Fotografický materiál, ako aj samotný fotoaparát poskytla múzeu dcéra fotografa Anna Strečková, rod. Kolarovičová.

- gl -

## OZNAMY OcÚ

■ **Platenie dane**

1. Vyrubená daň z nehnuteľností je splatná:

a) ak ide o daňovníka prevádzkujúceho poľnohospodársku výrobu v troch splátkach, a to 20% dane do 31. mája, 30% dane do 31. augusta a 50% dane do 30. novembra bežného zdaňovacieho obdobia,

b) v ostatných prípadoch v štyroch rovnakých splátkach, a to najneskôr do 31. mája, 31. júla bežného zdaňovacieho obdobia, za ktoré sa daň vyrubuje.

2. Ak ročná daň vyrubená fyzickej osobe nepresahuje 1000 Sk a právnickej osobe 10 000 Sk, je splatná naraz do 31. mája bežného zdaňovacieho obdobia.

3. Daň možno zaplatiť naraz aj vtedy, ak je vyššia ako je uvedené v predchádzajúcom odseku.

■ **Obecný úrad vo Veľkých Kostolčanoch upozorňuje občanov, ktorí nemajú prihlásené psy staršie ako 6 mesiacov do evidencie, aby tieto čo najskôr prihlásili u p. Gulovej a vyzdvihli pre ne evidenčnú známku. Prvá známka pre psa je zdarma. Pri strate známky sa za náhradnú známku platí poplatok 50 Sk. Ročná sadzba dane za psa je 100 Sk.**

■ **Obecný úrad vo Veľkých Kostolčanoch upozorňuje všetkých majiteľov psov, že podľa VZN obce Veľké Kostolčany č. 1/1999 je zakázané ponechávať psy voľne pobehovať po verejných priestranstvách. Ak bude zistené, že sa pes pohybuje voľne po uliciach obce, bude odchytený na náklady majiteľa a zároveň bude majiteľovi uložená bloková pokuta.**

■ **Sadzba poplatku za komunálne odpady je 200 Sk/osoba/rok. Za každú ďalšiu kuku nádobu je ročný paušálny poplatok za vývoz 200 Sk. Rodina so 6-imi a viac rodinnými príslušníkmi má nárok na bezplatný vývoz ďalšej kuka nádoby.**

Pre podnikateľov a právnické osoby je stanovená sadzba 1000 Sk za jednu 110-litrovú kuka nádobu za jeden rok. Túto nádobu je povinná právnická osoba si zakúpiť.

Pre osoby, ktoré v obci Veľké Kostolčany vlastnia nehnuteľnosť – stavbu a nemajú v obci trvalý ani prechodný pobyt, sa stanovuje výška poplatku za vývoz jednej kuka nádoby 200 Sk na jeden rok. Komunálny odpad vyváža poverená organizácia podľa harmonogramu v pravidelných intervaloch: 1-krát za dva týždne. Poplatok za vývoz komunálneho odpadu je splatný do 30.6. príslušného kalendárneho roka. Poplatok za uskladnenie drobného stavebného odpadu na skládku stavebnej sute vo Veľkých Kostolčanoch sa stanovuje na 100 Sk za jednu tonu odpadu.

■ **Obecný úrad vo Veľkých Kostolčanoch upozorňuje občanov, aby v prípade porúch volali: Elektrický prúd: nonstop 0850/111555. Pitná voda: 033/7910286, 033/7910287, 033/7910288. Plyn: 0905/401064, 033/7623015, 033/7740570. Poruchy na káblovej televízii: 033/7782498, 0903/182430.**

- ocú -



## Fašiangy, Turíce, Veľká noc ide...

Prišiel čas veselosti a zábav, ktorý neobišiel ani našu materskú školu. „Hurá, budeme mať karneval!“ nedočkavo sa tešili deti. V takomto očakávaní boli celý týždeň, až svitol deň karnevalu - nedeľa 11.2.2007. Deti prišli do vyzdobenej sály kultúrneho domu v krásnych maskách, ktoré im pripravili rodičia. Zúčastnili sa na ňom aj deti zo ZŠ a okolitých obcí. Vyzdobená sála bola plná princezien, lesných zvieratiek, zbojníkov, pirátov, rytierov... Do tanca hrala disco-hudba. Najkrajších 15 masiek bolo odmenených vecnými cenami a ostatné sladkými čokoládkami. Na niektorých sa usmialo šťastie v tombole, ktorú pripravili pre nich rodičia a ochotní sponzori. V spolupráci s OcÚ a rodičmi sme deťom pripravili krásne popoludnie, bohaté na hodnotné zážitky.

Foto: Blahová



## Čas plesov

Takisto ako materská škola nezaháľala ani základná škola. Tá v spolupráci so ZRPŠ a OcÚ zorganizovala už jubilejný 25. reprezentačný ples, ktorý sa uskutočnil dňa 17.2.2007. Ples otvoril starosta obce Mgr. Gilbert Liška a tanečná skupina dievčat zo základnej školy pod vedením Mgr. Marty Krchňákovéj.

Po ich krátkom programe vyzvali žiačky do tanca v tónoch valčíka pána starostu, zástupcu starostu ako aj ďalších naokolo sediacich pánov. Dievčatá na svoj vek veľmi hravo zvládli valčík a veselú scénu na pozdvihnutie veselej atmosféry. Po krátkom úvode sa začala odvíjať príjemná zábava za zvuku kapely VKV - Veľké Kostofany. Zabávajúci si pochutili na dobrej večeri a gurmáni ešte i na guláši. Po večeri popri zábave sa losovala tradične tombole. Potom zábava pokračovala do ranných hodín.

Touto cestou by sme sa chceli poďakovať všetkým sponzorom a ochotným rodičom, OcÚ, ZŠ a MŠ, ktorí prispeli k pokojné-



mu priebehu karnevalu a školského plesu. Srdečná vďaka.

JARMILA STACHOVÁ  
Foto: Milan Ferančík



# Členovia Jednoty sa stretli na VČS

**Spotrebné družstvo – myslím si, že málokto z nás vie, čo to vlastne spotrebné družstvo je, akú má históriu a čo všetko predchádzalo vzniku Jednoty, ako ju poznáme teraz, alebo ako sme ju vnímali v minulosti.**

Prvé myšlienky družstevníctva presadzoval už Samuel Jurkovič, učiteľ v Sobotišti. Videl ťažkosti roľníkov, ktorých ničili neúrodné roky, a nedostupnosť úveru ešte viac prehľboval ich biedu. Pôžičky poskytovali jednotlivci, zvyčajne na úžerníckom úroku. Uvažoval o založení malého peňažného ústavu – sporiteľnice, prístupnej chudobným ľuďom. V roku 1845, spolu s ďalšími jedenástimi obyvateľmi, založili Spolok gazdovský v Sobotišti. Peniaze získavali pravidelnými vkladmi a požičiavali ich na šesťpercentný úrok. Ešte v tom istom roku stúpil počet členov na šesťdesiat, čo svedčí o dôvere, ktorú si získali. Bolo to prvé peňažné družstvo na svete. Podľa ich príkladu vznikali na Slovensku mnohé družstvá, a to nielen peňažné, ale i spotrebné a iné. Zakladali sa na princípe dobrovoľnosti, rovnosti hlasov všetkých členov, svedomitom hospodárení, zamedzenia strát a tieto hospodárske snahy dvíhali hmotnú úroveň obyvateľov Slovenska. Zvyšovanie životnej úrovne zase umožňovalo zvyšovať úroveň vzdelanostnú a mravnú, vyššia vzdelanostná úroveň umožňovala ďalšie dvíhanie hmotnej úrovne...



Prvé spotrebné družstvo na Slovensku bolo založené v Revúcej v roku 1869 pod názvom Potravný spolok, aby sa pomohlo chudobným v meste i okolí. Nakupovali obilie a predávali ho členom, ale i nečlenom, orientovali sa na vylúčenie obchodných medzičlánkov, a tým na zníženie nákladov z obchodnej činnosti. Napriek tomu, že o pár rokov zanikol, jeho význam je veľký, pretože ukázal smer, ktorým sa treba uberať. Potravné družstvá tzv. spolky sa v nasledujúcich desaťročiach masovo rozšírili a vykonali kus práce pre hospodársky, sociálny i kultúrny rozvoj obyvateľstva. Členmi družstiev boli väčšinou malí roľníci, ktorí boli síce majiteľmi pôdy, avšak príjmy z poľnohospodárstva nestačili na zabezpečenie ich životných potrieb.

V priebehu ďalších rokov organizačná štruktúra potravných družstiev prešla mnohými významnými zmenami, bohužiaľ, veľakrát

i negatívnymi. Po roku 1950 sa sústredili do centrálne riadeného spotrebného družstva Jednota, ktoré v roku 1990 malo neuveriteľných 957 763 členov. Bezmála každý piaty obyvateľ Slovenska, vrátane detí, bol členom Jednoty. Rozsiahla sieť obchodov, stravovacích a ubytovacích zariadení, prevádzok, prinášala zisky, z ktorých časť sa poskytovala miestnym organizáciám na vlastnú činnosť. Dostatok financií umožňoval organizovanie rôznych kurzov, odborných prednášok, zájazdov pre členov a pod.

Po roku 1990 prichádza k transformácii všetkých družstiev, zmeny neobišli ani Jednotu. Zvýšil sa členský vklad, cenový rozdiel museli členovia doplatiť, mnohí tak neurobili, tým sa ich počet rapídne znížil, noví členovia sa už neprijímali.

Podobne je to i v našej obci, počet členov každý rok klesá, zvyšuje sa i vekový priemer. Nedostatok financií nám neumožňuje usporadúvať žiadne vlastné akcie, no každoročne sa stretáme na výročnej členskej schôdzi, tak ako stredu 14. februára. Z celkového počtu štyridsaťštyri sa nás stretlo dvadsaťšesť, mnohým zabránili prísť zdravotné problémy, hlavne chrípka, ktorá práve šarapatí. No tí čo prišli, mali možnosť posediť si v príjemnom prostredí pri malom občerstvení. Na schôdzi sa zúčastnil delegát Jednoty Trnava pán Kollár, ktorý nás poinformoval o plnení úloh družstva za rok 2006 a o plánoch na najbližšie obdobie. Podiel zo zisku dostávajú členovia Jednoty formou nákupných poukážok, no podstatná časť zisku je investovaná do modernizácie prevádzkových jednotiek, pretože budovy i zariadenia starnú a pokiaľ chceme konkurovať zahraničným obchodom, nemáme na výber. V diskusii sa všetci zhodli, že sa zlepšil sortiment tovaru v obchode potravín v Zakostolani, ktorý patrí Jednote, preto sa tam vyplatí nakupovať, čo potvrdil aj pán Kollár, pretože v tejto prevádzke sa podstatne zvýšil maloobchodný obrat. Je to zásluha zodpovedných predaváčiek a vedúcej obchodu a rozšíreného počtu dodávateľov, čo slúži k úžitku všetkých kupujúcich.

Na záver sme si navzájom zaželali veľa síl a optimizmu do ďalšieho života, pretože v tomto zložitom období to všetci potrebujeme. Dúfam, že na budúci rok sa v plnom zdraví opäť stretáme ešte vo väčšom počte ako dnes.

KAČMARÍKOVÁ

## OZNAMY OcÚ

■ **Obecný úrad vo Veľkých Kostolaniach oznamuje občanom, že pohrebné služby (dom smútku a prevoz zomrelého) zabezpečuje Ján Deket, Trnavská cesta č. 330, Veľké Kostolany č. tel. 033/7782661.**

■ **V prípade úmrtia príbuzného doma, môžete volať ako prehládajúceho lekára MUDr. Ivana Svieženého, č. tel. 033/7781256.**

■ **Pri dovŕšení 15. roku veku dieťaťa je potrebné vybaviť mu občiansky preukaz. K prvému občianskemu preukazu treba: rodný list, prihlasovací lístok k trvalému pobytu a dve fotografie. K vystaveniu prihlasovacieho lístka k trvalému pobytu treba predložiť rodný list dieťaťa. Prihlasovací lístok k trvalému pobytu si vyzdvihniete u pracovníčky OcÚ Evy Krajčovičovej. Prvý občiansky preukaz je bez poplatku.**

■ **Obecný úrad vo Veľkých Kostolaniach oznamuje občanom, ktorým uplynula doba prenájmu za hrobové miesta na miestnom cintoríne, že poplatok za prenájom môžu zaplatiť u p. Krajčovičovej na obecnom úrade.**

■ **Obecný úrad vo Veľkých Kostolaniach oznamuje občanom, ktorí majú záujem si zakúpiť film o Veľkých Kostolaniach buď vo forme VHS pásky, alebo na DVD nosiči, že si ho môžu vyzdvihnúť na obecnom úrade v cene 100 Sk.**

- ocú -

## OKIENKO PRE ŽENY

### Nugátové rožky

**100 g zmäknutého masla, 200 g nugety, 300 g hladkej múky, 1 vajce, 1 vanilkový cukor, štipka soli, ½ čajovej lyžičky prášku do pečiva**

Všetko spolu zmiešame na hustú hmotu a odložíme na ½ hodinu do chladničky. Rúru vyhrejeme na 190 stupňov, cesto vytvarujeme na hrubšie valčeky narežeme na kúsky, vytvarujeme na rožky a pečieme na vymastenom plechu do svetlohnedna, 9 - 15 minút. Konce rožtek omáčame v čokoládovej poleve. Odporúčam spraviť hneď dvojité dávkou.

### Prasačie ušká

**Lístkové cesto a práškový cukor.**

Na doske rozprášime práškový cukor a necháme na ňom lístkové cesto rozmraziť. Po rozmrazení ho osypeme väčším množstvom práškového cukru a rozvalkáme na obdĺžnik, ktorý ešte podľa potreby posypeme jemne cukrom. Potom z dlhšej strany začneme cesto skladať smerom do stredu z každej strany dvakrát. Odložíme na ½ hodinu do chladničky. Plech vylejeme vodou a cesto nakrájame asi na 1 cm pásy, ktoré kolmo jedným rezom dolu na plech postavíme. Pečieme 8 minút na 170 stupňoch, potom prevrátime a pečieme ďalších 8 minút. Hneď ešte za tepla berieme z plechu na tanier, kde ich necháme vychladnúť. Keď sú čerstvo upečené, sú krehké a chrumkavé, do druhého dňa zmäknú a môže ich jesť aj starší.

- jh -

## INZERCA

● **Café Bar – Ul. J. Hollého č. 184 – otvorenie stávkovej kancelárie NIKÉ, spol. s r.o. Otváracie hodiny: pondelok – nedeľa: 10.00 – 23.00 h**

● **Stanislav Mikuš, Ul. L. Štúra 456/60 zabezpečí vývoz fekálií (traktor s cisternou 8 m<sup>3</sup>). Cena za jednu cisternu je 450 Sk. Objednávka: osobne na uvedenej adrese, alebo na tel. č.: 0903/430 668.**

● **Predám 2-izbový byt v osobnom vlastníctve po úplnej rekonštrukcii, s vlastným kúrením. Byt sa nachádza v obci Veľké Kostolany, v objektu Vysielač.**

Kontakt: č. tel. 0903/411 538, Ul. Piešťanská č. 89

● **Ladislav Kameň – Veľká Mača, Hlavná 282 predá odstavnú. Cena dohodou. Kontakt: č. tel. 0903/251 297**

● **Celoročný predaj včelieho medu. Adresa: František Mihalička, Družstevná 772/62**

● **Predám novú nepoužitú pálenú škridlu Tondach čiernej farby, cca 900 ks. Cena za 1 ks je 10 Sk. Kontakt: 0905 896 942**

- r -



## Spomienky na Vianočnú akadémiu

Vianočné sviatky a oslavy nového roka nenechali kolektív učiteľov na Základnej škole vo Veľkých Kostoľanoch ľahostajných. Predvianočný čas na škole venovali príprave programu žiakov školy pre rodičov, príbuzných i priateľov školy. Dlhodobá a náročná príprava programu, v ktorom účinkovalo približne 200 žiakov, priniesla prejavy vďaky, smiechu i dojatia v miestnom dome kultúry.

Už pri vstupe diváci vošli do skutočného sveta šou prostredníctvom bulletinov i umeleckých predmetov detí ZŠ, ktoré si mohli zakúpiť na trhoch za symbolickú cenu. Deti, prekvapené hojnou účasťou, sa na chvíľu stali skutočnými speváckymi, tanečnými, hereckými i moderátorskými hviezdami. Prekonali menšiu dávku trémy a na javisku pôsobili ako skutoční profesionáli. Obecenstvo prežívalo vianočnú atmosféru pri umeleckých výkonoch žiakov 1. stupňa. Naši malí herci, speváci i recitátori, na pozadí s peknou hudbou a v prepracovaných kostýmoch, vyčarili úsmev na nejednej tvári. Deti, ako škriatkovia Santa Clausa, prekvapili mnohých rodičov svojimi športovými výkonmi v náročnej choreografii

aerobiku. Zmiešané spevácke zbory doplnené duetom, očarujúci spev Márie Magdalény so skvelými vokalistkami a hudobným sprievodom, gospelová pieseň o Ježišovi, boli momentami, ktoré nenechali žiadne oko suchým. Ako budúcich účastníkov televíznej tanečnej šou si mnohí živo predstavovali našich tanečníkov a tanečnice v hip – hope, v brušnom tanci, či v írskom tanci s faklami. Skutočnú podstatu kresťanských sviatkov svojim hereckým umením a krásnymi kostýmami vyjadrili žiaci scénkou o anjelovi, ktorý vyberal vhodné

zvieratko malému Ježiškovi. Obecenstvo sa s chuťou smialo na tréningovom programe Eriky Papriky a moderátoriek, ktoré program viedli s veľkou dávkou kreativity a humoru.

Večerný program uspokojil aj náročných divákov a všetci účastníci ocenili aplauzom výkon detí i učiteľov, ktorí veľa svojho voľného času venovali jeho príprave. Deti i učiteľia tak venovali ľuďom z našej obce najkrajší dar - svoje srdcia.

PaedDr. MARTINA KRCHŇÁKOVÁ

Foto: Gilbert Liška



### PERLY NAŠICH MUŽOV

● Mala k nám nečakane včera prísť návšteva, v chladničke vymetené a poslala som svojho muža do Tesca nakúpiť. Hororim: „Drahý, v kuchyni máš zoznam, čo treba kúpiť,“ a išla som si po svojom. Sadol do auta a za pätnásť minút telefón: „Prosím ťa, ako mám kúpiť 250 gramov hladkej múky? Namiesto lístku s nákupom, veľkým ako krava, mi zobral recept na koláč, ktorý som mala položený pri počítači a šiel podľa toho nakupovať.“

● Mój syn bol na jeseň so svojim otcom na horách. Vrátili sa a ja sa pýtam: „Čo to má syn na sebe?“ Ocinko povedal, vraj som mu asi kúpila nové tepláky, či nie? Synček behal celý víkend v pyžamových nohaviciach. V čom spal, netuším.

● Je to už dávno, dcéra bola v jasliach. Ocinko ju išiel konečne prvýkrát vyzdvihnúť. Povedala som mu: „Janka má vedierko.“ Pre nás ženy je samozrejme, že ide o značku na skrinke. Čo myslíte, že hľadal? Áno, samozrejme hľadal vedro, v ktorom má dcéra oblečenie. No, nie je to poklad?

● On je starostlivý, presný matematik, ale je potreba úplne presne definovať položku, ktorú chcete kúpiť, pretože inak neprinesie nič. Tak napríklad: „Šľahačku nemali!“ „Nemali? A pozeral si sa aj vedľa jogurtov?“ „Áno, pozeral, ale nemali. Mali tam 12-percentnú a 18-percentnú smotanú na šľahanie, ale šľahačku NIE! A nerob zo mňa blbca.“

- r -

## Rozhovor s Bohom

„Pod' ďalej,“ povedal Boh. „Tak ty by si so mnou chcel urobiť interview?“

„Ak máš čas?“ povedal som.

Boh sa usmial a odpovedal: „Môj čas je večnosť, a preto je ho dost' na všetko. A na čo sa vlastne chceš spýtať?“

„Čo ťa na ľuďoch najviac prekvapuje?“

Boh odpovedal: „To, že ich nudí byť deťmi, a tak sa ponáhľajú, aby dospeli, a keď sú dospelí, zas túžia byť deťmi. Prekvapuje ma, že strácajú zdravie, aby zarobili peniaze, a potom utrácajú peniaze za to, aby si dali do poriadku svoje zdravie. Prekvapuje ma, že sa natoľko strachujú o svoju budúcnosť, že zabúdajú na prítomnosť, a tak vlastne nežijú ani pre prítomnosť, ani pre budúcnosť. Prekvapuje ma, že žijú, akoby nikdy nemali umrieť a že umierajú, akoby nikdy nežili.“

Boh ma vzal za ruku a chvíľu sme mlčali. Potom som sa spýtal: „Čo by si chcel ako rodič naučiť svoje deti?“

Boh sa usmial a odpovedal: „Chcem, aby poznali, že nemôžu nikoho donútiť, aby ich miloval. Môžu len dovoliť, aby ich druhí milovali. Chcem, aby poznali, že najcennejšie nie je to, čo v živote majú, ale koho majú. Chcem, aby poznali, že nie je dobré porovnávať sa

s druhými. Každý bude súdený sám za seba, nie preto, že je lepší, alebo horší ako iní. Chcem, aby poznali, že bohatý nie je ten, kto má viac, ale ten, kto potrebuje najmenej. Chcem, aby poznali, že trvá len pár sekúnd spôsobiť ľuďom, ktorých milujeme, hlboké rany, ale trvá veľa rokov, kým sa také rany zahoja. Chcem, aby sa naučili odpúšťať, odpúšťať skutkom. Chcem, aby vedeli, že sú ľudia, ktorí ich veľmi milujú, ale ktorí nevedia, ako svoje city vyjadriť. Chcem, aby vedeli, že za peniaze si môžu kúpiť všetko, okrem šťastia. Chcem, aby poznali, že skutočný priateľ je ten, kto o nich všetko vie, a aj tak ich má rád. Chcem, aby poznali, že nestačí, aby im odpustili druhí, ale že oni sami musia odpúšťať.“

Chvíľu som sedel a tešil sa z Božej prítomnosti. Potom som Bohu poďakoval, že si na mňa urobil čas. Poďakoval som mu za všetko, čo pre mňa a moju rodinu robí. A Boh odpovedal: „Kedykoľvek. Som tu dvadsaťštyri hodín denne. Len sa spýtaj a ja ti odpoviem.“

Ľudia zabudnú, čo ste povedali. Ľudia zabudnú, čo ste urobili, ale nikdy nezabudnú, ako sa vedľa vás cítili.

(Prevzaté z relácie Host' do domu Českého rozhlasu 2 - Praha)